

Referat etter møte i Nasjonal Toktkomité (NTK) og Nasjonal Instrument Pool (NIP),
13 august 2008 i Oslo

1. Deltagere

Einar M. Nilssen, UiTø
Reidar Toresen, HI
Per W. Nieuwejaar, HI
Kaare Hansen, HI
Terje Hindenes, HI
Ketil Eiane, Høyskolen i Bodø
Svein Rune Erga, UiB
Tor Gammelsrød, UiB
Thorvin Andersen, UiO
Sindre Holm, UiO
Reidulv Bøe, NGU
Øystein Mikelborg, NP
Else Nøst Hegseth, UiTø
Stig Øvstedal, NSKV

2. Omvisning på "Trygve Braarud"

Før selve møtet var deltagerne samlet til en times omvisning på forskningsfartøyet "Trygve Braarud" og de tilhørende landbaserte fasilitetene Universitetet i Oslo har ved utløpet av Lysakerelva. En meget nyttig og hyggelig omvisning! Deretter forflyttet deltagerne seg til et møtelokale på land.

2.3. Åpning av møtet

Ny leder for NTK, Einar M. Nilssen, åpnet møtet og ønsket velkommen til det sjette regulære møtet i NTK, og det femte regulære møtet i NIP. Han gikk deretter gjennom agendaen, som hadde følgende hovedoverskrifter:

• Godkjenning av referat fra forrige møte	Per W Nieuwejaar
• Status intensjonsavtale for NTK	Per W Nieuwejaar
• Nytt isgående forskningsfartøy	Per W Nieuwejaar
• Eventuelt nytt i utredning om statlig forskningsfartøydrift	Per W Nieuwejaar
• Status toktprogram for 2009	Alle
• ERVO, ISOM, OFEG, INMARETCH 2008 og EUROFLEET	Per W Nieuwejaar
• Nasjonal instrumentpool og instrumentdatabaser	Kaare Hansen
• OFEG-Tech	Kaare Hansen
• Eventuelt	Alle

Formatted: Bullets and Numbering

3.4. Referat fra forrige møte

Referat fra NTK/NIP møte 13 november 2008 ble godkjent for publisering på <http://rederi.imr.no>. Aksjonspunktlisten etter forrige møte ble ikke gjennomgått, men har følgende status pr 13 august 2008 :

AP nr	Aktivitet	Ansvarlig	Status
06/03	Synliggjøre antall ledige køyeplasser pr tokt	Per Nieuwejaar, HI	Åpen. UNOLS løsning kan være t alternativ.
06/05	Plan for utvikling av web basert toktprogram verktøy	Per Nieuwejaar, HI	Åpen. HI starter utviklingsarbeid i august 2008
06/16	Lage Nivå 2 hjemmeside for instrumenter og utstyr	Alle	I arbeid.
06/17	Undersøke muligheten for felles overenskomst for sjøfolk	HI, UiB, UiO, UiTø, NGU, SKSK	Åpen. Lage status over dagens situasjon.
06/24	Distribuere underskrevne NTK-avtaler til alle	Per W. Nieuwejaar	Venter på siste underskrift.
06/26	Etablere NIP-rapport arbeidsgruppe	Per W Nieuwejaar/ Kaare Hansen	Åpen.
07/02	Underskrift NTK-avtale	FFI	Åpen
07/04	Presentasjon av "Samarbeidsutvalget for havforskning"	Nina Hedlund	Åpen
07/05	Utkast NIP-avtale	Per W. Nieuwejaar/ Kaare Hansen	Åpen

5. Status NTK avtale

Det endelige utkastet til NTK avtale har vært i sirkulasjon siden forrige møte og pr 13 august 2008 har alle utenom Forsvarets Forskningsinstitutt skrevet under avtalen. Det var da enighet om å endre status for FFI til observatør i første utgave av avtalen, og så publisere en ny utgave når og hvis FFI velger å underskrive på et senere tidspunkt. NTK sekretær Per W. Nieuwejaar vil sørge for publisering og distribusjon av avtalen så raskt som mulig.

6. Nytt isgående forskningsfartøy

Prosjektleder for "Nytt isgående forskningsfartøy", Per W. Nieuwejaar, redegjorde for status i arbeidet med prosjekt "Nytt isgående forskningsfartøy". Siden sist møte i NTK/NIP er Rolls Royce Marine As i Ålesund valgt til skipsdesigner, og det har vært avholdt flere møter i brukerkomiteen for å utvikle kravspesifikasjon og å utvikle et overordnet generalarrangement for fartøyet. I parallell med dette har Øystein Mikelborg utarbeidet behovsanalyse og overordnet strategidokument, mens Ole Arve Misund har hatt ansvar for utvikling av kravspesifikasjon og Per W. Nieuwejaar har hatt ansvar for utarbeidelsen av en alternativanalyse. Alle disse dokumentene utgjør Kvalitetssikring nr 1 (KS 1) dokumentene som prosjektet er pålagt å levere som en del av beslutningsprosessen i regjeringen. De nærmeste månedene vil prosjektaktiviteten dreie seg om utvikling av tekniske og merkantile dokumenter for anbudsinnbydelse, modellforsøk og utvikling av KS 2 dokumenter. Per W. Nieuwejaar vil sende ut alle KS1 dokumentene til medlemmene i NTK for informasjon og evt. kommentarer.

6.7. Eventuelt nytt i utredning om statlig forskningsfartøydrift

Per W. Nieuwejaar har vært i kontakt med FKD og fått informasjon om at arbeidsgruppens forslag nå er til politisk behandling.

8. Toktprogram 2009

En gjennomgang av status for toktsøknader og toktprogram 2009 gav følgende status:

- HI og UiB har søknadsfrist 05.09.08 og første møte i toktkomiteen 24.09.08. Det planlegges med 30 døgn mindre i 2009 enn 2008 for hhv G.O. Sars, Johan Hjort og Håkon Mosby.
- NGU regner med ca 100 toktdøgn i 2009, noe som tilsvarer et "normalår"
- NP har hatt et merforbruk til bunkers og vedlikehold i 2008 som de må spare inn i 2009, så de planlegger med en forkortet toktsesong i 2009 ift et "normalår". NP har søknadsfrist 01.09.08 for toktsøknader 2009.
- UiTø har 1. september som søknadsfrist, og utvikler toktprogrammet sitt etter som søknadene kommer inn og avklaringer i ekstern finansiering. De vil så ha et toktkomitémøte i månedsskiftet november/desember hvor HI også deltar. På grunn av høye bunkerspriser og færre studenter vurderes forskjellige tiltak for å balansere budsjettene som lavere transittfart, bruk av mindre fartøy og opplag av fartøy i perioder.
- UiO opplever "naturlig avgang" på nøkkelpersonell og minket tilgang på studenter innen marine fag, men velger allikevel å være optimister med tanke på aktivitet i 2009.
- Høyskolen i Bodø har ikke eget fartøy for tiden, men benytter seg av leiefartøyer. Siden flere av statens forskningsfartøyer vil ha redusert drift i 2009 pga høye bunkerspriser osv kan det åpne muligheter for at Høyskolen i Bodø kan leie fartøy av andre medlemmer av NTK.
- Sjøkartverket har montert multistråle ekkolodd på "Hydrograf", men erfaringene viser at fartøyet er godt egnet til sjømåling i indre kystfarvann, men mindre genet for arbeid på åpent hav på grunn av fartøysbevegelser i høy sjø. Planen er å drive sjømåling tre måneder pr år med bunnkartlegging i MAREANO programmet, tre måneder på Svalbard og seks måneder på norskekysten. De må legge opp til MAREANO aktivitet tidlig i 2009 for å kunne levere data innen 1 juli. De jobber derfor med anbud på leie av annet fartøy, for eksempel H U Sverdrup og kanskje "Jan Mayen" også kan være et alternativ?

8.1 Hva gjør vi med bunkerskostnadene?

Dagens høye bunkerspriser gjør at alle operatører av forskningsfartøyer har problemer med økonomien i større og mindre grad. HI, som største operatør, har foreslått at man i fremtiden skiller ut bunkerskostnader fra det regulære driftsbudsjettet for å kunne håndtere de store prissvingningene som vi nå opplever og sannsynligvis vil ha i lang tid fremover. Ett alternativ er at det gis en egen bevilgning for bunkers og at dersom kostnaden overstiger budsjett-rammen tilføres det mer midler, og tilsvarende returneres eventuell ubrukte midler dersom kostnadene blir lavere enn budsjettet. Et annet alternativ er at man får økonomisk garanti for å kjøpe og forbruke en gitt mengde bunkers, og at et eventuelt merforbruk må dekkes av egne midler.

9. Nytt toktsøknadssystem

HI starter nå utviklingen av et web-basert toktplanleggingssystem ved hjelp av interne ressurser. HI inviterer andre som ønsker å delta i dette utviklingsarbeidet til å bidra med penger og/eller kompetanse/timer for å få tilgang til systemet. Toktportalen vil være tilpasset både store og små fartøyer, korte og lange tokt, enkle og kompliserte tokt, så det bør være brukbart for alle!

10. Veien videre mhp nye fartøyer

Det er allerede utarbeidet en felles fornyingsplan for de store, havgående forskingsfartøyene staten eier, men det er ikke gjort en tilsvarende eksersis for små fartøyer som mange institusjoner har behov for. Både Universitetet i Oslo, Havforskningsinstituttet, Norges Geologiske Undersøkelse, Høyskolen i Bodø, Universitetet i Tromsø er brukere av små fartøyer så behovet for å utvikle en fornyingsplan for små fartøyer er absolutt til stede. Det anbefales derfor å etablere en arbeidsgruppe i regi av NTK, og sekretæren i NTK vil i nær fremtid invitere til et første møte i en slik arbeidsgruppe.

11. ERVO, ISOM, OFEG, EUROFLEET

Per W Nieuwejaar rapporterte fra fire internasjonale møter med forskningsfartøyer som hovedtema.

11.1 ERVO og EurOcean

- European Research Vessel Operator (ERVO) møte i Varna, Bulgaria 20-21 mai 2008. Se http://www.eurocean.org/ervo_site/index.jsp
- ERVO 2009 vil bli i København, Danmark.
- EurOcean har nå overtatt ansvaret for ERVO dokumentasjon og laget en meget bra hjemmeside for dette på sin portal, se www.eurocean.org.
- Der finner man også database over europeiske forskningsfartøyer, undervannsfarkoster og større instrumenter.
- Per W Nieuwejaar er for tiden vice-president i EurOcean.

11.2 ISOM (International Ship Operator Meeting)

- International Ship Operator Meeting (ISOM) avholdt ved Institute of Oceanology i Qindao, Kina 17-19 okt 07. Referat ikke publisert.
- Neste møte i Wellington, New Zealand 20-22 jan 09.
- ISOM web side finnes på www.isom-info.org.

11.3 OFEG

Ocean Fleet Exchange Group (OFEG) har fått ny webportal, se www.ofeg.org
Terje Hindenes, HI/Rederi er norsk OFEG kontaktperson. Tel 55238460,
e-post: terjehi@imr.no

11.4 EUROFLEET

En lang rekke institusjoner i Europa har gått sammen om en EU-søknad kalt "EUROFLEET" som har som formål å videreføre og realisere anbefalingene som ble gitt av Ocean Fleet Working Group (OFWG) i rapporten European Ocean Research Fleets – Towards a Common Strategy and Enhanced Use, se <http://www.esf.org/research-areas/marine-board/publications.html>

Forslaget inneholder tre aktivitetsområder, hhv:

Joint Research Activities (JRA)

Trans National Acces (TNA)

Networking Activities (NA)

hvor HI er koordinator for Networking activities. Dersom noen er interessert i mer informasjon om prosjektet kan Per W. Nieuwejaar kontaktes.

11.5 INMARETECH 2008

Annet hvert år arrangeres instrumenttekniker konferansen "INMARTECH", og i år finner den sted i Toulon, Frankrike i perioden 8-10 oktober. Mer informasjon om konferansen finnes på http://www.isom-info.org/public/dmg/isom/announcements/INMARTECH2008_Call_for_papers.pdf

12. Nasjonal instrumentpool og instrumentdatabaser

Kaare Hansen gikk gjennom status og planer for nasjonal instrumentpool:

12.1 Aktiviteter siden siste møte i 2007

12.1.1 Utlån

- HI har lånt to 0.2 m² Van Veen grabber fra UiB for bruk på tokt med G.O. Sars i tiden 01.06 – 28.06.08.
- HI har lånt ut en krilltrål til Fiskerigrannsknarstovan, Torshavn i perioden 30.04 – 14.05 og 14 dager i juni 2008.
- HI har lånt ut ett sett 3 m² tråldører til "Jan Mayen" i perioden 16.-29.06.08.
- Ellers ingen utlånsaktivitet siden siste møte.

12.1.2 Kalibrering av sensorer

- HI har kalibrert 3 sett av CTD-sensorer for NP i tillegg til kalibrering av sensorer som benyttes på tokt av HI og UiB.
- HI kan også ta oppdrag fra andre NIP-partnere (kort leveringstid).

12.1.3 Produksjon/Leveranse

HI's verksteder har ikke reparert eller produsert utstyr for andre NIP-partnere siden siste møte.

12.2 Orienteringssaker

12.2.1 AUV "HUGIN HUS 1000"

HI har kjøpt seg inn med 20 % i et samarbeid med FFI. Dette vil gjøre farkosten disponibel for HI inntil 60 dager i året. Det er mest aktuelt å benytte AUV'en på "Håkon Mosby". Instrumentseksjonen vil ha det drifttekniske ansvaret for HI's bruk og lære opp 3 personer med erfaring fra ROV-drift for dette formålet.

12.2.2 ROV, nasjonal plattform for dypmarin forskning

UiB har søkt om finansiering (40 mill. kr) for en avansert dypvanns-ROV med sikte på anskaffelse i 2009. Forslaget er rangert som nr 1 av totalt 5 innspill fra UiBs side. Det er foreslått at HI/Instrumentseksjonen skal ha det drifttekniske ansvaret for farkosten.

12.2.3 Instrumentpakker for leiefartøyer

HI har gått til innkjøp av to instrumentpakker for "leiefartøyer". Pakkene består av følgende komponenter:

- Elektroniske vekter og målebrett med tilhørende PC'er
- PCer for logging av referansedata
- PCer for logging og tolking av akustikkdata
- Datalagringsdisker
- Nettverkskomponenter

Utstyret i pakkene er i stor grad forhåndkonfigurert og klargjort for installasjon ombord. Det er ønske om å utvide disse pakkene med blant annet Seabird-CTD sonder og mobile vinsjer med kabel, telleverk med mer.

12.3 Status utstyrsdatabaser

Som tidligere meddelt anskaffet HI i 2006 utstyrsdatabasemodul i Maconomy prosjekt- og økonomistyringssystem. Databasen er nå operativ og innlegging og vedlikehold av data for det meste av utstyret tilhørende HI og HI/UiBs instrumentpool går sin gang. Implementeringen av HIs bestillingsmodul i samme systemet er forsinket, men vil trolig komme i gang 1. januar 2008. Det vil bli da bli anordnet med direkte kobling mellom innkjøps- og utstyrsdatabasen med automatisk overføring av data for nyanskaffelser av utstyr

12.3.1 Ekstern utstyrsdatabase

Nøkkelinformasjon for utstyr som inngår i HIs interne database eksportert til en ekstern database (<http://www2.imr.no/equipment>). Det har vært foreslått å bygge videre på denne web-portalen til en felles NIP-portal ved å opprette lenker til hver enkelt institusjons hjemmesider for å hente info om utstyr. Hittil er det bare UNIS som har respondert på dette ved å melde fra om at de snart er klar med sin utstyrsdatabase som evt kan linkes opp NIP-portalene. HI/Rederiavdelingen kan være behjelpelig hvis det er andre som ønsker/har planer om liknende tilknytning.

12.3.2 Andre databaser

Minner også om EurOceans info databaser for forskningsfartøy, undervannsfarkoster og test fasiliteter:

EurOcean_RV (European Research Vessel infobase) http://EurOcean_RV

EurOcean_LEXI (large exchangeable instrument infobase) <https://eurocean.imr.no/euroceandb/>
<https://www2.imr.no/euroceandb/>

EurOcean_UV (European Underwater Vehicles infobase)

<http://www.uvinfobase.eurocean.org>

Info databasene er svært nyttige verktøy for opplysninger om de forskjellige nasjoners forskningsfartøyer og utstyr

12.4 Møter

OFEG-Tech er som tidligere meddelt et nyopprettet forum for instrument teknikere fra land som er medlemmer av OFEG. Hensikten med etableringen av forumet er å bli kjent med hverandres organisasjon, knytte kontakter, utveksle erfaringer og adressere felles problemstillinger. Første møte ble avholdt i Bergen 24 – 25 oktober 2007.

Her ble Colin Day fra NERC i Southampton valgt til formann, og Marck Smit fra NIOZ valgt til sekretær. HIs kontaktperson er Hans Petter Knudsen fra Instrumentseksjonen.

Neste møte er berammet til 12-13 okt 2008 hos NIOZ i Nederland. Det har vært en del aktivitet siden sist i de tre arbeidsgruppene som ble nedsatt på møte i Bergen. Det er også kommet forslag om å opprette en arbeidsgruppe for dypvann-ROVer, ifm at flere av medlemslandene har planer om å anskaffe slikt utstyr.

12.6 Mulige anskaffelser

HI har behov for å anskaffe en mobil tauvinsj med fiberkabel og optisk slepering for bruk ifm tauete farkoster, kamerarigger og lignende.

HI har også behov for å anskaffe CTD-sondeutstyr med mobil kabelvinsj for bruk på leiefartøyer.

12.7 Annet

NGU orienterte om anskaffelse av en ny multicorer tilsvarende den HI og UiB benytter (KC Denmark). Utstyret befinner seg for tiden om bord i "G.O. Sars".

13. Eventuelt

Stig Øvstedal orienterte om en pågående prosess ved NSKV om eventuelt utsetting av bemanning og drift av "Hydrograf" til HI/Rederi eller et privat rederi.

~~13.~~14. Neste møte

Neste møte planlegges til januar 2009, muligens i Ålesund for å kunne få en omvisning på "Hydrograf".

Siden Nina Hedlund måtte melde avbud vil presentasjonen av "Samarbeidsutvalget for havforskning" settes på agendaen for det neste møtet.

13 Avslutning

NIP takker Kaare Hansen for den flotte innsatsen han har gjort som sekretær i NIP og ønsker ham alt godt som pensjonist.

NTK/NIP takket UiO for flott omvisning på "Trygve Braarud" samt et godt tilrettelagt møteopplegg og bevertning.

Bergen, 18 august 2008

Per W Nieuwejaar
Referent

Formatted: Bullets and Numbering

Vedlegg 1 – Aksjonspunktliste pr 13 august 2008

AP nr	Aktivitet	Ansvarlig	Status
06/03	Synliggjøre antall ledige kjøeplasser pr tokt	Per Nieuwejaar, HI	Åpen. UNOLS løsning kan være et alternativ.
06/05	Plan for utvikling av web basert toktprogram verktøy	Per Nieuwejaar, HI	Åpen. HI starter utviklingsarbeid i august 2008
06/16	Lage Nivå 2 hjemmeside for instrumenter og utstyr	Alle	I arbeid.
06/17	Undersøke muligheten for felles overenskomst for sjøfolk	HI, UiB, UiO, UiTø, NGU, SKSK	Åpen.
06/24	Distribuere underskrevne NTK-avtaler til alle	Per W. Nieuwejaar	Åpen.
06/26	Etablere NIP-rapport arbeidsgruppe	Per W Nieuwejaar	Åpen.
07/02	Underskrift NTK-avtale	FFI	Åpen
07/04	Presentasjon av "Samarbeidsutvalget for havforskning"	Nina Hedlund	Åpen
07/05	Utkast NIP-avtale	Per W. Nieuwejaar	Åpen
08/01	Distribuere KS 1 til NTK medlemmer	Per W. Nieuwejaar	Åpen
08/02	Etablere arbeidsgruppe kystgående fartøyer	Per W. Nieuwejaar	Åpen